

Evropske mreže in strukture izobraževanja

Z razvojem evropske zakonodaje in večjo mobilnostjo evropskih državljanov se je v zadnjem desetletju pokazala jasna potreba po stalnem usposabljanju delavcev v pravni stroki na evropski ravni. Takšno usposabljanje izvaja več evropskih struktur, ustanovljenih s podporo držav članic, in nekatere strokovne organizacije, pogosto s podporo evropskih sredstev.

Mreže in strukture usposabljanja na evropski ravni

Strokovne organizacije, ki organizirajo dejavnosti usposabljanja na evropski ravni

Pravosodne mreže na ravni EU, ki sodelujejo z EJTN na področju evropskega izobraževanja v pravosodju

Mreže in strukture usposabljanja na evropski ravni

Glede na njihov poklic in posebne potrebe se lahko delavci v pravni stroki prijavijo za usposabljanje v okviru struktur, ki so na kratko predstavljene v nadaljevanju. Poleg tega veliko tečajev ponujajo tudi univerze in zasebni ponudniki usposabljanja.

Za sodnike in tožilce

Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (European Judicial Training Network – EJTN)

Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju – [EJTN](#), ki je bila ustanovljena leta 2000, razvija standarde in programe usposabljanja, usklajuje izmenjave in programe na področju izobraževanja v pravosodju ter spodbuja sodelovanje med nacionalnimi strukturami usposabljanja sodnikov in tožilcev. Generalni sekretariat EJTN ima sedež v Bruslju (Belgija). Povzetek dejavnosti EJTN je na voljo [tukaj](#).

Za vse delavce v pravni stroki

Akademija za evropsko pravo (ERA)

Akademija za evropsko pravo – [ERA](#) organizira konference, seminarje, tečaje poklicnega usposabljanja in politične razprave o različnih področjih prava EU, namenjene vsem delavcem v pravni stroki. Sedež ima v Trierju (Nemčija). Povzetek njenih dejavnosti je na voljo [tukaj](#).

Evropski inštitut za javno upravo – Evropski center za sodnike in odvetnike (European Institute of Public Administration – EIPA)

Usposabljanje o pravu Evropske unije je eno od področij dejavnosti Evropskega inštituta za javno upravo – [EIPA](#). Namenjeno je sodnikom, drugim delavcem v pravni stroki, uradnikom EU in državnim uradnikom ter odvetnikom v zasebnem sektorju. Centri Evropskega inštituta za javno upravo so v Maastrichtu (Nizozemska), Luxembourggu, Barceloni (Španija) in Varšavi (Poljska). Povzetek dejavnosti EIPA je na voljo [tukaj](#).

Strokovne organizacije, ki organizirajo dejavnosti usposabljanja na evropski ravni

Naslednje organizacije, ki predstavljajo delavce v pravni stroki na evropski ravni, organizirajo dejavnosti usposabljanja na *ad hoc* osnovi.

Odvetniki

Svet odvetniških združenj Evrope – [CCBE](#)

Notarji

Svet notariatov Evropske unije – [CNUE](#)

Sodni uradniki

Pravosodne mreže na ravni EU, ki sodelujejo z EJTN na področju evropskega izobraževanja v pravosodju

V EJTN so združene vse nacionalne institucije držav članic EU za izobraževanje v pravosodju, zato je EJTN najprimernejši organ za usklajevanje in nadaljnji razvoj izobraževanja v pravosodju. Sodeluje z drugimi pravosodnimi mrežami na ravni EU, katerih cilji in interesi, povezani z usposabljanjem, so predstavljeni v naslednjih informativnih listih:

- Evropska mreža sodnih svetov ([ENCJ](#))
- [Mreža](#) predsednikov vrhovnih sodišč Evropske unije
- Združenje državnih svetov in vrhovnega upravnega sodstva Evropske unije ([ACA-Europe](#))
- Evropska pravosodna mreža ([EPM](#))
- Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ([EPM – civilne zadeve](#))
- Združenje evropskih upravnih sodnikov ([AEAJ](#))
- Združenje evropskih sodnikov za konkurenčno pravo ([AECLJ](#))
- Evropsko združenje sodnikov mediatorjev ([GEMME](#))
- Evropsko združenje sodnikov delovnih sodišč ([EALCJ](#))
- Mednarodno združenje sodnikov na področju begunskega prava ([IARLJ](#))
- Sodniški forum Evropske unije za okolje ([EUFJE](#))
- Evropska mreža tožilcev za okolje ([ENPE](#))

Poročilo o projektu za spodbujanje sodelovanja med EJTN in zgoraj navedenimi mrežami (2013–2014) je na voljo [tukaj](#).

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Komisija glede na prihajajoči izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije posodablja nekatere vsebine na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 13/02/2020

Akademija za evropsko pravo (Academy of European Law – ERA)

Cilj Akademije za evropsko pravo (ERA) je spodbujati razumevanje prava EU in najboljše prakse na tem področju z nudenjem izobraževanj ter foruma za razprave in izmenjavo mnenj delavcem v pravni stroki iz vse Evrope.

Ciljne skupine

ERA sodeluje z vsemi delavci v pravni stroki:

- sodniki,
- tožilci,
- odvetniki z odvetniško pisarno,
- notarji,
- pravnimi svetovalci in odvetniki v podjetjih,
- uslužbenci organov pregona in
- pravniki v javni upravi.

Vrste izobraževalnih dejavnosti, ki so bile razvite

Kot je pojasnjeno v sporočilu Evropske komisije o izobraževanju v pravosodju iz septembra 2011, ima ERA „veliko izkušenj z uspešno organizacijo seminarjev o pravu Unije za slušatelje iz različnih kultur“. V njenem centru v Trierju (v bližini Luxembourgga, sodne prestolnice EU), v Bruslju in po vsej Evropi potekajo konference in izobraževanja na različnih ravneh:

- letne **konference in forumi** za pregled najnovejšega razvoja in razpravo o njem,
- **seminarji**, osredotočeni na točno določen razvoj, ki ga delavci v pravni stroki podrobno proučijo,
- **osnovna izobraževanja** kot uvod v posamezno področje prava EU,
- **informativni sestanki** v Bruslju za analizo aktualnega razvoja v pravu EU in
- tečajji pravne terminologije.

Poleg tega ERA nudi:

- **e-izobraževanja in gradiva**,
- **e-predstavitve** vrhunskih strokovnjakov na področju prava EU in
- četrletno **pravno publikacijo** *ERA Forum*.

Programi izobraževanja Akademije za evropsko pravo zajemajo celotno pravo EU:

- evropsko javno pravo, npr. institucionalno pravo, temeljne pravice, azil in priseljevanje, okoljsko pravo in obdavčenje,
- evropsko zasebno pravo, npr. varstvo potrošnikov, delovno in socialno pravo, mednarodno zasebno pravo in pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah,
- evropsko poslovno pravo, npr. konkurenčno pravo, javna naročila, pravice intelektualne lastnine, pravo družb in finančne storitve ter
- evropsko kazensko pravo, npr. pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah in policijsko sodelovanje.

Dejavnosti v letu 2015

ERA je v letu 2015 organizirala **157 izobraževanj**, ki se jih je udeležilo 6 903 **delavcev v pravni stroki iz 54 držav**. Poleg tega je nudila **7 e-izobraževanj** in približno 60 e-predstavitvev.

Poklicna struktura udeležencev je bila naslednja:

- sodniki: 27%,
- tožilci: 5%,
- odvetniki z odvetniško pisarno: 24%,
- pravni svetovalci v podjetjih: 5%,
- uslužbenci organov pregona: 1%,
- uradniki EU: 7%,
- uradniki ministrstev: 6%,
- drugi javni uslužbenci: 9%,
- akademiki: 5%,
- predstavniki fundacij/nevladnih organizacij: 4%,
- drugo: 6%.

Mednarodna partnerstva/sporazumi

ERA je ustanovna članica [Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju](#) (EJTN) ter je bila leta 2013 ponovno imenovana v usmerjevalni odbor EJTN, in sicer za obdobje 2014–2017. Za isto obdobje je bila ERA izbrana še za vodjo delovne skupine EJTN za programe in članico delovne skupine za tehnologije. Poleg tega je tesno povezana s posameznimi nacionalnimi institucijami za izobraževanje v pravosodju, pri čemer je s številnimi sklenila okvirne sporazume za skupno organizacijo dejavnosti izobraževanja za sodnike in tožilce.

ERA tudi redno sodeluje pri posameznih projektih s [Svetom odvetniških združenj Evrope](#) (CCBE), [Svetom notariatov Evropske unije](#) (CNUE), [Evropskim združenjem pravnikov v podjetjih](#) (ECLA) ter drugimi pravniškimi organizacijami na evropski in nacionalni ravni.

Kot javna ustanova je ERA članica [Evropskega centra za fundacije](#).

Zgodovina

ERA je bila ustanovljena leta 1992 na pobudo Evropskega parlamenta. Ustanovni pokrovitelji so bili Veliko vojvodstvo Luksemburg, nemška dežela Porenje-Pfalz, mesto Trier in združenje Friends of ERA. Od začetka delovanja se je fundaciji med drugim pridružilo 25 od 27 držav članic EU.

Kontaktne podatki

Academy of European Law (ERA)

Metzer Allee, D-54295 Trier – Nemčija

Telefon: +49 65193737-0

Urad v Bruslju

Avenue d'Auderghem 36, B-1040 Bruselj – Belgija

E-naslov: info@era.int

Število zaposlenih: 74.

Pravni status: ERA je nepridobitna javna fundacija.

Ustrezna povezava

[Spletišče ERA](#)

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Komisija glede na prihajajoči izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije posodablja nekatere vsebine na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 13/02/2020

Evropski inštitut za javno upravo – Evropski center za sodnike in odvetnike (EIPA)

Evropski center za sodnike in pravnike je specializiran center Evropskega inštituta za javno upravo (EIPA). Center, ki ima sedež v Luxembourg, ponuja izobraževanja za sodnike, tožilce, odvetnike ter pravnike iz javne uprave v državah članicah EU, državah kandidatkah in državah s pridružitvenimi sporazumi z EU ter državah Efte.

Vrste izobraževalnih dejavnosti

V sporočilu Evropske komisije o izobraževanju v pravosodju iz septembra 2011 je inštitut EIPA opredeljen kot eden od redkih ponudnikov izobraževanja za sodnike in druge pravne poklice na ravni EU. Večino teh izobraževalnih dejavnosti razvija in izvaja Evropski center za sodnike in pravnike pri inštitutu EIPA.

Ta center poleg dejavnosti s prostim vpisom in konferenčnih dejavnosti ponuja različne vrste **posebej prilagojenih in praktično usmerjenih** izobraževanj, svetovalnih in mentorskih storitev ter primerjalne raziskave, povezane z izvajanjem prava EU in izobraževanjem v pravosodju v državah članicah EU in državah, pridruženih EU (državah kandidatkah, državah Efte itd.). Te storitve se izvajajo s pogodbami in nepovratnimi sredstvi za ukrepe, ki jih dodeljujejo institucije EU, ali z dvostranskimi pogodbami z nacionalnimi upravami.

Center v kategoriji dejavnosti s **prostim vpisom** ponuja naslednje vrste dejavnosti:

- praktično usmerjene **delavnice**, ki trajajo različno dolgo;
- **programe vseživljenjskega izobraževanja** odraslih, kot so magistrski programi in predavanja na ravni magistrskih programov (programi z neposrednim stikom in programi kombiniranega spletnega učenja); ponudba vsebuje programe, ki trajajo od enega tedna do dveh let;
- individualno izbrane **programe e-učenja** o dostopu do dokumentov, vprašanih notranjega trga (kot so prosto gibanje oseb, javna naročila itd.), okoljskem pravu in vprašanih pravosodnega sodelovanja;

- **konference** o nedavnih razvojnih dosežkih na različnih pravnih področjih, kot so okoljsko pravo EU, zakonodaja EU na področju finančnih storitev, vprašanja pravosodnega sodelovanja, zakonodaja EU o državni upravi in najnovejši trendi v sodni praksi Sodišča EU.

V kategoriji **pogodbenih dejavnosti** sta inštitut EIPA in Evropski center za sodnike in pravnike v Luxembourggu specializirana za naslednje vrste dejavnosti, ki se v posvetovanju s strankami **posebej prilagodijo** za izpolnitev njihovih posebnih potreb:

- delavnice, ki **združujejo** tečaje **učenja z reševanjem konkretnih problemov in mentorstva**;
- **študijske obiske**, ki se izvajajo bodisi samostojno bodisi v kombinaciji z izobraževanjem na izbrane teme;
- prilagojene dejavnosti **kombiniranega učenja**;
- module **začetnega izobraževanja** za sodnike, tožilce in druge zaposlene na sodiščih, ki trajajo različno dolgo;
- delavnice **usposabljanja za izvajalce izobraževanja**, vključno s pripravo izobraževalnega gradiva in priložnikov.

Izobraževalne dejavnosti Evropskega centra za sodnike in pravnike pri inštitutu EIPA **tematsko** zajemajo:

- institucionalno pravo EU (in EGP);
- evropsko upravno pravo in temeljne pravice;
- evropske regulativne zadeve, kot so okoljsko pravo, pravo o varstvu potrošnikov in varnosti hrane ter delovno in socialno pravo;
- vsa področja notranjega trga EU, vključno s finančnimi storitvami, javnimi naročili in konkurenčnim pravom;
- evropsko in mednarodno pravosodno sodelovanje v družinskih, gospodarskih in drugih civilnih zadevah ter pravosodno sodelovanje in sodelovanje na področju kazenskega pregona v kazenskih zadevah;
- postopke in načine pravnega pred sodiščema EU in sodiščem Efte.

Center je specializiran tudi za izobraževanje in dejavnosti mentorstva, namenjene **krepitevi neodvisnosti sodstva ter izboljšanju upravljanja in kakovosti pravosodja**, z opredelitvijo in izmenjavo znanja in praktičnih izkušenj na naslednjih področjih:

- uvod v upravljanje kakovosti v pravosodju;
- upravljanje pravosodnih institucij (sodišč, državnega tožilstva, institucij za izobraževanje v pravosodju);
- analiza potreb na področju izobraževanja v pravosodju ter ocena kakovosti in učinkov izobraževanja v pravosodju itd.;
- etika in protikorupcija;
- odnosi z javnostmi ter politike in sposobnosti komuniciranja;
- uvod in uporaba orodij za e-pravosodje.

Sedanje dejavnosti

Inštitut EIPA letno izvede od 600 do 700 izobraževalnih dejavnosti, ki se jih udeleži od 12 000 do 14 000 oseb. Od tega Evropski center za sodnike in pravnike pri inštitutu EIPA izvede od **110 do 130 izobraževalnih dejavnosti na leto**, namenjenih navedenim ciljnim skupinam.

Leta 2015 je bilo izvedenih skupaj 131 **izobraževalnih dejavnosti** (vključno z začetnim izobraževanjem in študijskimi obiski).

- dejavnosti za sodnike, državne tožilce in odvetnike: 28
- dejavnosti za druge pravne poklice, vključno z nesodniškim osebjem sodišč: 3
- dejavnosti za pravnike in druge, zaposlene v javni upravi: 100

Skupno **število udeležencev** v letu 2015: 2 423

- dejavnosti za sodnike, državne tožilce in odvetnike: 375
- dejavnosti za druge pravne poklice, vključno z nesodniškim osebjem sodišč: 26
- dejavnosti za pravnike, zaposlene v javni upravi: 2 022

Povprečno število dni na udeleženca v letu 2015 za vse dejavnosti skupaj: 2

- dejavnosti za sodnike, državne tožilce in odvetnike: 2

- dejavnosti za druge pravne poklice, vključno z nesodniškim osebjem sodišč: 4
- dejavnosti za pravnike, zaposlene v javni upravi: 2

V zgornje statistične podatke so vključeni začetno izobraževanje, nadaljnje izobraževanje, dejavnosti mentorstva in študijski obiski ter udeleženci iz EU in zunaj nje, niso pa vključeni podatki v zvezi z magistrskim programom centra. Podatki poleg tega zajemajo dejavnosti s prostim vpisom ter dejavnosti, ki se delno (npr. z nepovratnimi sredstvi za ukrepe GD za pravosodje) ali v celoti financirajo s pogodbami, ki jih inštitutu EIPA dodelijo EU in nacionalne institucije. Vanje pa niso vključeni sodniki in pravniki, ki se izobražujejo v okviru projekta Euromed Justice III.

Mednarodna partnerstva/sporazumi

Inštitut EIPA je član Evropskega omrežja javne uprave ([EUPAN](#)).

Evropski center za sodnike in pravnike pri inštitutu EIPA je z nacionalnimi institucijami za izobraževanje v pravosodju v številnih državah članicah EU in državah kandidatkah sklenil dvostranske sporazume o sodelovanju.

Inštitut EIPA že vrsto let pri posameznih projektih sodeluje in bo še naprej sodeloval z nacionalnimi institucijami za izobraževanje v pravosodju po vsej Evropi ter z združenji za različne pravne poklice na ravni EU, npr. s Svetom notariatov Evropske unije (CNUE), Evropsko zbornico sodnih uradnikov (CEHJ) ter Svetom odvetniških združenj Evrope (CCBE).

Zgodovina

Evropski inštitut za javno upravo (inštitut EIPA) je bil ustanovljen leta 1981 kot **avtonomna nepridobitna ustanova**, ki zagotavlja usmerjeno izobraževanje o vprašanih evropskega povezovanja, prilagojeno potrebam nacionalnih organov (vključno s sodstvom) držav članic Evropske unije in evropskih institucij. Danes je 22 držav članic EU in Norveška članic inštituta EIPA.

Leta 1992 je inštitut EIPA ustanovil svoj prvi center, tj. **Evropski center za sodnike in pravnike** v Luxembourg, katerega posebni cilj je zagotavljati izobraževanja za sodnike, pravnike v javnem sektorju in odvetnike na področju razlage in uporabe prava Skupnosti, zdaj prava EU.

Evropski center za sodnike in pravnike pri inštitutu EIPA je leta 2012 sprejel ciljno usmerjen aktualen pristop glede glavnih ciljnih skupin. Dejavnosti centra bodo zlasti za člane sodstva (vključno z nesodniškim osebjem) in druge pravne poklice osredotočene na **prilagojene in praktično usmerjene** izobraževalne programe ter svetovanje in mentorstvo, s katerimi se ne bo zagotavljalo le teoretično znanje, temveč tudi praktično znanje in izkušnje ter dobre prakse, krepilo pa se bo tudi čezmejno zaupanje.

Kontaktne podatki

EIPA Luxembourg – European Centre for Judges and Lawyers (Inštitut EIPA v Luxembourg – Evropski center za sodnike in pravnike)

2, circuit de la Foire Internationale, 1347 Luxembourg, LUKSEMBURG

E-naslov: info-lux@eipa.eu

Število članov osebja: 15

Pravni status: nepridobitna ustanova

Sorodna povezava

[Spletišče EIPA](#)

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Komisija glede na prihajajoči izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije posodablja nekatere vsebine na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 13/02/2020

Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (mreža EJTN), ki spodbuja odličnost v evropskem izobraževanju v pravosodju, je glavna platforma in pobudnica za izobraževanje in izmenjavo znanja v evropskem pravosodju. Zastopa interese več kot 120 000 evropskih sodnikov, tožilcev in izvajalcev izobraževanj v pravosodju na različnih področjih izobraževanja, kot so civilno, kazensko in gospodarsko pravo EU ter jezikovna in družbena vprašanja.

Vizija mreže EJTN je prispevati k skupni pravni in pravosodni evropski kulturi. Njena naloga je pomagati oblikovati evropsko območje pravice in spodbujati znanje o pravnih sistemih Evropske unije ter tako okrepiti razumevanje, zaupanje in sodelovanje med sodniki in tožilci v državah članicah EU. Mreža EJTN poleg tega analizira potrebe po izobraževanju ter razvija standarde in učne načrte izobraževanja, usklajuje izmenjave in programe izobraževanja v pravosodju, razširja strokovno znanje in izkušnje v zvezi z izobraževanjem ter spodbuja sodelovanje med institucijami EU za izobraževanje v pravosodju.

V letu 2015 se je mreža EJTN še naprej širila ter tako omogočila izobraževanje 5 032 sodnikov in tožilcev iz vseh držav članic EU na 1 815 izmenjavah in 84 seminarjih. S tem se je število ponujenih izobraževalnih dni povečalo za 14,38 % v primerjavi s podatki za predhodno leto. Ta uspeh je dopolnilo nadaljnje širjenje portfelja dejavnosti mreže EJTN.

Z nedavnim razvojem mreže EJTN so se odprle nove možnosti za nadaljnji razvoj, s čimer so se okrepila njena osrednja prizadevanja ter oblikovala nova partnerstva, zlasti s podpisom memoranduma o soglasju z več evropskimi pravosodnimi mrežami in združenji junija 2014.

Nazadnje so bili dosežki mreže EJTN pohvaljeni v sklepih Sveta „[Izobraževanje delavcev v pravni stroki: bistveno orodje konsolidacije pravnega reda EU](#)“ (2014/C 443/04), v katerih je bilo navedeno, da je *EJTN – prek svojih članov – na ravni EU najbolj ustrezen akter za usklajevanje nacionalnih izobraževalnih dejavnosti in za razvoj čezmejne ponudbe izobraževanja za sodnike in tožilce.*

V prihodnost usmerjeno leto 2016

Ključni rezultati mreže EJTN so:

- dodatno okrepljena mreža glede na cilje, zastavljene v sporočilu Evropske komisije iz leta 2011 in Agendi EU na področju pravosodja za leto 2020, s povečanjem števila izobraževalnih dejavnosti, razširitvijo obsega izobraževanj, dodanimi novimi pravnimi področji in izobraževanju o nepravniških zadevah za sodnike in tožilce ter ne nazadnje povečanjem njihove kakovosti z njihovo vključitvijo v obširen postopek ocenjevanja in povezovanjem s številnimi partnerji pri razvoju izobraževalnih dejavnosti;
- izboljšano usklajevanje in pomoč za nacionalne izobraževalne institucije, člane in opazovalce, da se olajšajo in izboljšajo njihove ponudbe za izobraževanje s precejšnjim razvojem kataloga in kataloga+ EJTN ter organiziranjem platform za mrežno povezovanje in izobraževalnih dogodkov;
- večja učinkovitost pri obstoječih finančnih in metodoloških sredstvih ter zagotovljeno strokovno znanje in izkušnje na podlagi mrežnega povezovanja EJTN s ponujanjem dejavnosti, namenjenih opredeljevanju in razširjanju najboljših praks in metodologije izobraževanja.

Ti rezultati prispevajo k naslednjim strateškim ciljem, zastavljenim za obdobje 2014–2020:

- nadaljnje spodbujanje medsebojnega zaupanja med sodniki in tožilci iz različnih evropskih pravnih sistemov;
- izboljšanje znanja o pravu EU med člani evropskega sodstva;
- zagotavljanje visokih standardov kakovosti evropskega izobraževanja v pravosodju in spodbujanje visokih standardov kakovosti nacionalnega izobraževanja v pravosodju;
- spodbujanje zgodnjega razvoja evropskega profila sodnika in tožilca;
- prizadevanje za večje mrežno povezovanje v okviru EJTN;
- prizadevanje za učinkovitejše zunanje sodelovanje;
- v interesu ohranitve neodvisnosti sodstva čim večja okrepitev glavne vloge mreže EJTN na vseh področjih izobraževanja v pravosodju na ravni EU.

UKREPI MREŽE EJTN

Pravosodne izmenjave

Pravosodne izmenjave lahko s poglobljanjem v tuje pravosodne sisteme prispevajo k izmenjavi najboljših praks, strokovnega znanja in izkušenj ter močnejšemu občutku pripadnosti skupni pravosodni kulturi.

Število udeležencev v programu izmenjave od njegove **uvedbe leta 2005** eksponentno narašča. Mreža EJTN je v letu 2015 ponosno praznovala deset let obstoja programa izmenjave za pravosodne organe. Število upravičencev in sodelujočih držav ter vrst dejavnosti, ki so na voljo, stalno narašča: ko se je program leta 2005 začel izvajati, je v izmenjavah sodelovalo 169 sodnikov in tožilcev iz EU; leta 2015 jih je v njem sodelovalo 1 815.

V vseh teh letih se je tudi razširil nabor priložnosti za izmenjavo, da bi se zagotovila raznolika ponudba izobraževalnih dejavnosti in izpolnile različne potrebe članov sodstva:

- kratkoročne izmenjave na sodiščih držav članic EU (od enega do dveh tednov);
- dolgoročna usposabljanja (od treh do dvanajst mesecev) pri Sodišču Evropske unije, Evropskem sodišču za človekove pravice in Eurojustu;
- specializirane izmenjave: nedavna inovacija, ki vključuje izmenjave med sodniki in tožilci, specializiranimi za različna pravna področja, kot je okoljsko, begunsko, delovno ali konkurenčno pravo;
- strokovne izmenjave in študijski obiski v zvezi z bojem proti terorizmu in radikalizaciji: še ena nova vrsta izmenjave, ki je bila uvedena leta 2015 v odziv na vse večje potrebe in prednostne naloge sodstev EU;
- dvostranske izmenjave med sodišči ali tožilstvi držav članic EU, ki so se prav tako začele v letu 2015 in v okviru katerih skupina delavcev v pravni stroki z istega sodišča/tožilstva skupaj obiše sode sodišče/tožilstvo druge države članice EU, da bi pridobili izkušnje, razvili najboljše prakse in vzpostavili sodelovanje;
- izmenjave za izvajalce izobraževanj v pravosodju, osredotočene na metodologijo izobraževanja, vključno z najboljšimi praksami, opredeljenimi v poročilu, ki ga je mreža EJTN pripravila v okviru pilotnega projekta o evropskem izobraževanju v pravosodju, ki ga je leta 2012 predlagal Evropski parlament, v letih 2013 in 2014 pa izvedla Evropska komisija.

Mreža EJTN namerava nadalje razviti svojo ponudbo izmenjav za člane sodstva EU, pri čemer naj bi leta 2016 uvedla izmenjave, namenjene posebej predsednikom sodišč in vodjem tožilstev držav članic EU.

Program AIAKOS

Ta program ponuja dvotedenske izmenjave (en teden v tujini in en teden v domači državi s tujimi kolegi) za mešane skupine domačih in tujih pravosodnih pripravnikov ali novoimenovanih sodnikov in tožilcev na drugih evropskih šolah, ki ponujajo začetno usposabljanje, sodiščih in tožilstvih.

Glavni cilj tega projekta je ozaveščati upravičence o evropski razsežnosti njihovega (prihodnjega) dela ter spodbuditi vzajemno razumevanje različnih evropskih pravosodnih kultur in sistemov. Leta 2015 se je [programa AIAKOS](#) udeležil 401 prihodnji sodnik in tožilec iz EU.

Študijski obiski

Dvo- do petdnevni študijski obiski Sodišča Evropske unije, Evropskega sodišča za človekove pravice, Eurojusta in evropskih institucij v Bruslju omogočajo sodnikom, tožilcem in izvajalcem izobraževanj iz vse Evrope, da se seznanijo z delovanjem teh institucij ter izmenjajo strokovno znanje, izkušnje in najboljše prakse.

Leta 2015 se je študijskih obiskov EJTN udeležilo skoraj 400 sodnikov in tožilcev.

Izobraževalne delavnice in seminarji

Seminarji o kazenskem pravosodju

Medsebojno zaupanje je temelj učinkovitega kazenskega pravosodja na območju Evropske unije. Izobraževanje na področju kazenskega pravosodja zagotavlja nemoteno čezmejno sodelovanje, priznavanje sodnih odločb v kazenskih zadevah in zaupanje delavcev v pravni stroki v sisteme kazenskega pravosodja drugih držav.

Mreža EJTN na tem področju spodbuja inovativne izobraževalne modele (učenje v praksi) na podlagi seminarjev o kazenskem pravosodju, ki so namenjeni izboljšanju razumevanja sedanjega pravnega okvira EU na področju kazenskega pravosodja, da bi lahko delavci v pravni stroki medsebojno čezmejno sodelovali.

Okrepitev sodelovanja med različnimi evropskimi organi in mrežo EJTN je podlaga za projekte, ki jih EJTN razvija na področju kazenskega pravosodja. Evropska pravosodna mreža in Eurojust sta na seminarjih mreže EJTN glavna akterja, ki spodbujata

pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah. Seminarji, na katerih sodelujejo skupne preiskovalne enote in CEPOL, v povezavi z mrežo za skupne preiskovalne enote sodnim uradnikom in uradnikom kazenskega pregona omogočajo, da izboljšajo čezmejno sodelovanje v zapletenih preiskavah. Poleg tega sta mreža EJTN in evropska mreža za preiskave in pregon genocida, hudodelstev zoper človečnost in vojnih hudodelstev (mreža za področje genocida) skupaj izvedli uspešen program izobraževanja o ključnih mednarodnih kaznivih dejanjih in njihovem vplivu v EU.

Seminarji EU o procesnih jamstvih v kazenskih postopkih (nov sklop seminarjev, ki naj bi bil izveden leta 2016) so namenjeni zagotavljanju boljšega razumevanja in pregleda pravic do obrambe v kazenskih postopkih v okviru prava EU na podlagi sklopa direktiv, ki so namenjene okreelitvi procesnih jamstev (tolmačenje in prevajanje, obveščanje in dostop do odvetnika).

Leta 2015 se je seminarjev o kazenskem pravosodju udeležilo več kot 400 oseb.

Jezikoslovni projekt

Mreža EJTN posebno pozornost namenja oblikovanju jezikoslovnih projektov za izobraževanje članov sodstva EU o pravni angleščini in pravni francoščini. Od leta 2011 je bilo vsako leto v različnih državah članicah EU organiziranih več seminarjev o pravnem jeziku pri pravosodnem sodelovanju v kazenskih/civilnih zadevah. Namen izobraževanj je razviti pravne in jezikovne spretnosti udeležencev s praktičnim in dinamičnim povezovanjem pravnih informacij in jezikovnih vaj. Njihov namen je tudi ustvariti pogoje za vzpostavitev neposrednih stikov med delavci v pravni stroki iz različnih držav članic EU, da bi se spodbujala skupna evropska pravna kultura.

Jezikoslovni program mreže EJTN za leto 2015 je ponujal pester izbor izobraževalnih priložnosti za člane evropskega sodstva: poleg jezikovnega izobraževanja na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih/civilnih zadevah je vključeval še jezikovno izobraževanje na področju človekovih pravic in e-izobraževalne module.

Poleg seminarjev je bil v okviru jezikoslovnega programa pripravljen posodobljen priročnik, v katerem je obravnavano angleško in francosko besedišče, povezano s kazenskim pravom.

Jezikovni priročnik je v elektronski obliki na voljo [tukaj](#).

Leta 2015 je bil dosežen mejnik 1 000 sodnikov in tožilcev, ki so se udeležili jezikovnih izobraževanj od prvega jezikovnega seminarja (februarja 2011); istega leta se je jezikoslovnega programa EJTN na področju kazenskega in civilnega prava ter človekovih pravic udeležilo več kot 300 evropskih delavcev v pravni stroki iz več kot 20 držav članic EU.

Projekt upravnega prava

Delovna podskupina za upravno pravo je izrazil zavezo mreže EJTN za obravnavanje potreb po izobraževanju vseh delavcev v pravosodju po vsej Evropi ter ponuja sklop izobraževanj z najrazličnejših področij, kot so javna naročila EU, azilno pravo, alternativno reševanje sporov, človekove pravice in dostop do sodnega varstva, davčno pravo itd. Udeleženci teh izobraževanj izvedo več o svojih kolegih po Evropi, hkrati pa z vodilnimi strokovnjaki s posameznih področij obravnavajo ključna pravna vprašanja. Poleg tega jim Evropsko sodišče za človekove pravice omogoča, da se udeležijo obravnave velikega senata ter obravnavajo izid različnih postopkov s sedanji in nekdanji sodnimi uradniki. Leta 2015 je delovna podskupina za upravno pravo združila moči s partnerji – iz Evropskega združenja sodnikov mediatorjev (GEMME), Združenja evropskih upravnih sodnikov (AEAJ) in Mednarodnega združenja sodnikov za begunsko pravo (IARLJ), s katerimi skupaj organizira visokokakovostna izobraževanja s področij človekovih pravic, alternativnega reševanja sporov in azilnega prava. Projekt so podprli tudi sedanja in nekdanja Evropska komisija, ESČP in uradniki Sodišča Evropske unije ter Svet Evrope prek programa HELP, njihov namen pa je omogočiti izvajanje izobraževanj, ki temeljijo na izmenjavah med kolegi in praktičnih vajah. Da bi delovna podskupina za upravno pravo povečala razsežnosti svojih dejavnosti, ostaja zavezana cilju, da letno zagotovi poddajo vsaj dveh svojih izobraževanj. V letu 2015 je bila zagotovljena poddaja izobraževanja o javnih naročilih in azilnem pravu EU.

Leta 2015 se je izobraževalnih dejavnosti delovne podskupine za upravno pravo udeležilo več kot 200 sodnikov, tožilcev in izvajalcev izobraževanj v pravosodju.

Projekt civilnega pravosodja

Projekt CiLaw je namenjen izboljšanju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, osredotoča pa se na razvoj pravnih sistemov in pravne kulture sodelujočih držav ter na glavne vidike prava EU. Glavne teme seminarjev na področju civilnega prava so družinsko pravo, pravo družb, evropsko procesno pravo in trgovinsko pravo.

Projekt civilnega prava ponuja dvodnevna izobraževanja, ki so namenjena sodnikom in tožilcem iz 27 držav članic EU.

Prihodnji ukrepi v okviru seminarjev o civilnem pravu bodo namenjeni zajetju širšega spektra področij, da bi se zagotovilo celovitejše izpolnjevanje potreb po izobraževanju zaposlenih v pravosodju v EU. Delovna podskupina za civilno pravo EJTN v

letu 2016 izvaja nadaljnje seminarje, ki temeljijo na poddajah, s čimer je vsem zainteresiranim strokovnjakom v EU zagotovljen prost dostop do izobraževalnih programov. Delovna podskupina za civilno pravo, ki si vedno postavlja nove izzive na področju izobraževanja, namerava v okviru sodelovanja s projektnimi partnerji mreže EJTN sodelovati z Evropskim združenjem sodnikov mediatorjev (GEMME) pri izvedbi uspešno ponovljenega izobraževalnega dogodka o evropskem civilnem postopku v zadevah družinskega prava.

Leta 2015 se je seminarjev o civilnem pravu udeležilo 239 sodnikov in tožilcev iz EU.

Metode izobraževanja v pravosodju

Delovna skupina za metode izobraževanja v pravosodju je uradno začela delovati leta 2015, priložnosti, ki so privedle do njene ustanovitve, pa so bile odgovor na naslednji potrebi:

- izmenjavo dobrih praks na področju izobraževanja v pravosodju med zaposlenimi v pravosodju EU ob hkratnem oblikovanju novih pristopov k podajanju znanja in izobraževanja;
- povezovanje izobraževanja v pravosodju s kakovostjo pravosodja.

Delovno skupino za metode izobraževanja v pravosodju je mogoče šteti za rdečo nit vseh drugih izvedenih ukrepov mreže EJTN, saj je njen namen ponuditi najučinkovitejše in konkretne metodologije izobraževanja ter okrepiti razširjanje najboljših praks, ki so bistvene zahteve za kakršno koli dejavnost izobraževanja v pravosodju.

Leta 2015 je bilo delo delovne skupine za metode izobraževanja v pravosodju razdeljeno na tri teme in tri glavna področja ukrepanja: vrednotenje/ocenjevanje, ustvarjalnost in vodstvo.

Delovna skupina je z jasno osredotočenostjo na orodja posodobila [Priložnik EJTN o metodologiji izobraževanja v pravosodju v Evropi](#) (predhodno znan kot Priročnik o usposabljanju izvajalcev izobraževanj, ki je bil objavljen leta 2013), da bi olajšala njegovo izmenjavo in dostopnost. Poleg tega so bili pripravljene ocenjevalni vprašalniki in priročnik o oceni izobraževanja, da bi se spodbudila izmenjava najboljših praks med nacionalnimi izobraževalnimi institucijami.

V prvem letu delovanja delovne skupine za metode izobraževanja v pravosodju se je njenih dejavnosti udeležilo 131 oseb.

Tekmovanje Themis za evropske pravosodne pripravnike

Tekmovanja THEMIS EJTN se lahko udeležijo pravosodni pripravniki iz vse Evrope, njegov namen pa je spodbujati izmenjavo stališč in razviti nove pristope k temam, povezanim z mednarodnim sodelovanjem na področju civilnega in kazenskega prava, človekovimi pravicami in pravosodno deontologijo. Glavni cilj tekmovanja THEMIS je zbrati prihodnje sodnike in tožilce iz različnih evropskih držav ter jim omogočiti, da si izmenjajo skupne vrednote in nove izkušnje ter da razpravljajo o novih vidikih na področjih v skupnem interesu.

To tekmovanje vsako leto organizira mreža EJTN, na voljo pa je pravosodnim pripravnikom iz vseh izobraževalnih institucij, ki so članice ali opazovalke mreže EJTN. Na tekmovanje, ki obsega štiri polfinalne kroge in veliki finale, se lahko prijavijo ekipe treh pravosodnih pripravnikov, ki jih spremlja en učitelj/mentor. V veliki finale se uvrstita zmagovalec in drugouvrščeni vsakega polfinala. Nagrada za zmagovalno ekipo je enotedenski študijski obisk v kateri koli evropski pravosodni instituciji, ki ga organizira in financira mreža EJTN. Teme polfinalov in velikega finala so različne; leta 2015 so se nanašale na mednarodno sodelovanje v kazenskih zadevah, mednarodno pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah (evropsko družinsko pravo), mednarodno pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah (evropski civilni postopek), pravosodno etiko in poklicno ravnanje ter pravico do poštenega sojenja (člen 47 Listine EU o temeljnih pravicah in člen 6 EKČP).

V letu 2015 se je na tekmovanje THEMIS prijavilo 44 ekip, ki so skupaj šteje 164 udeležencev.

Katalog

Splošni katalog mreže EJTN je na voljo od leta 2003. To je katalog izobraževalnih dejavnosti, ki jih organizirajo in izberejo člani mreže EJTN ter so na voljo vsem pravosodnim delavcem v državah članicah EU. Leta 2015 je bilo v splošnem katalogu mreže EJTN na voljo 216 seminarjev, ki jih je organiziralo 16 pravosodnih institucij. Glavne teme, ki jih je zajemal, so vključevale poklicno prakso, družbena vprašanja, jezikoslovje, pravosodna znanja in spretnosti, človekove pravice, sodno medicino, evropsko mednarodno pravo, kazensko pravo, civilno pravo in upravno pravo. V programu splošnega kataloga je leta 2015 sodelovalo skupaj 1 407 tujih udeležencev.

Katalog+ izobraževalnih dejavnosti v vseh državah članicah

Namen tega projekta je evropskim sodnikom in tožilcem dati priložnost, da se udeležijo izobraževanja, ki ga organizirajo institucije za izobraževanje v pravosodju, ki so članice mreže EJTN. Leta 2015 je pri projektu sodelovalo 17 pravosodnih institucij, od katerih je vsaka organizirala seminar na pravno temo. Skupaj je bilo tujim udeležencem ponujenih 280 mest. Kot merilo uspeha programa je bila stopnja izkoriščenosti skupnega števila ponujenih izobraževalnih mest 72-odstotna, kar pomeni, da se je izobraževanj udeležilo 206 tujih udeležencev. Poleg tega se je seminarjev kataloga+, ki so jih zagotovile nacionalne izobraževalne institucije, udeležilo 1 251 domačih udeležencev. V letu 2015 se je tako skupaj izobraževalo 1 457 sodnikov in tožilcev.

Seminarji o boju proti terorizmu

Leta 2015 se je začel obsežni program izobraževanja o boju proti terorizmu in radikalizaciji ter nasilnemu ekstremizmu.

Mreža EJTN se širi že več kot desetletje, da bi odgovorila na izzive, s katerimi se srečuje evropsko pravosodje. Nujna potreba po skupnem in usklajenem ukrepanju ter programih izobraževanja o temeljnih vzrokih za nasilni ekstremizem in preprečevanju radikalizacije ter pravosodnem sodelovanju in sodelovanju na področju kazenskega pregona pri boju proti terorizmu in izmenjavi najboljših praks pri preiskavah, pregonu, rehabilitaciji in reintegraciji storilcev kaznivih dejanj terorizma je bila večkrat poudarjena v številnih nedavnih izjavah na visoki ravni, na žalost pa so nanjo pokazali tudi nedavni dogodki po Evropi. V tem okviru je Evropska komisija mreži EJTN, skupaj z njenimi člani in partnerji, zaupala razvoj obsežnega programa izobraževanja o boju proti terorizmu in radikalizaciji ter nasilnemu ekstremizmu, ki naj bi se izvajal med septembrom 2015 in majem 2016, prilagojen pa naj bi bil potrebam zadevnih deležnikov in delavcev v pravni stroki po vsej EU. S tem projektom je sodnikom, tožilcem in drugim zaposlenim v pravosodju zagotovljen edinstven forum za izmenjavo izkušenj in najboljših praks s kolegi iz vse Evrope, za razpravo o najnovejšem pravnem razvoju in izzivih pri pregonu in sojenju v zadevah, ki vključujejo tuje teroristične borbe in druge storilce kaznivih dejanj nasilnega ekstremizma, ter za obravnavo vprašanj radikalizacije in mehanizmov za njeno preprečevanje in odkrivanje.

V prvem letu projekta se je seminarjev o boju proti terorizmu udeležilo več kot sto sodnikov in tožilcev iz EU.

E-orodja

Mreža EJTN vlaga v razvoj različnih e-orodij, da bi razširila doseg priložnosti za izobraževanje v pravosodju in zagotovila potrebne vire za tiste, ki upravljajo programe in vsebino izobraževanja v pravosodju.

Vedno obstaja potreba po obsežnejšem razširjanju izobraževanja v pravosodju ter znanja in izkušenj. Obstaja tudi potreba po izboljšanju upravne učinkovitosti upravljanja programov izobraževanja v pravosodju in njihovih udeležencev. Prav tako je pomembno, da imajo tisti, ki načrtujejo ali oblikujejo priložnosti za izobraževanje v pravosodju, dostop do informacij in stikov, da bi lahko učinkovito opravljali svoje delo. E-orodja so namenjena izpolnjevanju vseh teh potreb. Mreža EJTN je zagotovila različne vrste e-orodij, ki vključujejo različne spletne platforme, sistem spletne programske aplikacije, e-učenje in mešane izobraževalne programe, poddaje in spletne seminarje ter zbirko virtualnih virov. Primeri:

- platforma za mrežno povezovanje, ki je osnovni virtualni prostor za sodelovanje za tiste, ki se ukvarjajo s projekti mreže EJTN. Vključuje tudi več bistvenih orodij, kot sta podatkovna zbirka o strokovnem znanju in platforma za izmenjavo informacij o razpisih Evropske komisije;
- EJTN vodi štiri e-tečaje, ki so brezplačno na voljo vsem;
- poddaja in spletni seminarji.

Partnerji mreže EJTN

- Evropska komisija
- Sodišče Evropske unije
- Evropsko sodišče za človekove pravice
- Svet Evrope
- Cepol
- Evropski azilni podporni urad
- Eurojust
- Mreža za področje genocida – evropska mreža za preiskave in pregon genocida, hudodelstev zoper človečnost in vojnih hudodelstev
- Skupne preiskovalne enote

- Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ)
- Združenje državnih svetov in vrhovnega upravnega sodstva Evropske unije (ACA-Europe)
- Evropska pravosodna mreža (EPM)
- Mednarodno združenje sodnikov za begunsko pravo (IARLJ)
- Združenje evropskih sodnikov za konkurenčno pravo (AECLJ)
- Evropsko združenje sodnikov mediatorjev (GEMME)
- Evropsko združenje sodnikov delovnih sodišč (EALCJ)
- Forum sodnikov Evropske unije za okolje (EUFJE)
- Evropska mreža tožilcev za okolje (ENPE)
- Mreža javnih tožilcev ali primerljivih institucij na vrhovnih sodiščih držav članic Evropske unije (NADAL)
- Združenje evropskih upravnih sodnikov (AEAJ)
- Mednarodno združenje za evropsko sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev (EUCOJUST)
- Inštitut Maxa Plancka

Pretekli mejniki

EJTN je nepridobitna mednarodna organizacija, ustanovljena leta 2000.

- 1999: neuradni sestanki nekaterih vodij institucij za izobraževanje v pravosodju v EU;
- 2000: ustanovitev Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju (Listina iz Bordeauxa);
- 2003: registracija EJTN kot belgijske nepridobitne mednarodne organizacije in pridobitev pravnega statusa;
- 2004: organizacijska reforma za zagotovitev ustrezne finančne zmogljivosti in pridružitve institucij za izobraževanje v pravosodju iz novih držav članic EU;
- 2005: ustanovitev stalnega sekretariata v Bruslju;
- 2006: Evropska komisija mrežo pooblasti za izvedbo prvih letnih programov izmenjav v pravosodju;
- 2008: praznovanje ključnih mejnikov v smislu zaključenih pravosodnih izmenjav in razpoložljivih izobraževanj v katalogu ponudb;
- 2009: priznanje EJTN kot ključnega akterja pri spodbujanju strategije EU na področju e-pravosodja;
- 2010: začetek prvih lastnih programov izobraževanja EJTN;
- 2012: doseganje stalne in zanesljive rasti, cilj 2 400 udeležencev je bil presežen pri različnih izobraževalnih dejavnostih EJTN (pri čemer niso upoštevane dejavnosti iz kataloga EJTN);
- 2013: Evropska komisija pohvali dosežke mreže EJTN s potrditvijo njene bistvene vloge pri izobraževanju v pravosodju, tj. Uredba (EU) št. 1382/2013, s katero so mreži EJTN dodeljena nepovratna sredstva za poslovanje za obdobje 2014–2020 v okviru novega programa EU za pravosodje;
- 2014: EJTN podpiše memorandum o soglasju z 12 evropskimi mrežami in združenji za prihodnje sodelovanje na področju izobraževanja v pravosodju;
- Svet Evropske unije prizna temeljni pomen mreže EJTN na področju evropskega izobraževanja v pravosodju.

Kontaktne podatki

Naslov: Rue du Commerce 123, B-1000 Bruselj, Belgija

Pravni status: mednarodno nepridobitno združenje po belgijskem pravu – association internationale sans but lucratif (aisbl)

E-naslov: ejtn@ejtn.eu

Sorodna povezava

 [Spletišče EJTN](#)

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Komisija glede na prihajajoči izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije posodablja nekatere vsebine na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 13/02/2020